

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Geografia nauczycielska

Nazwa	Mniejszości narodowe, etniczne i religijne w nauczaniu geografii
Nazwa w j. ang.	National, ethnic and religious minorities in teaching Geography

Koordynator	dr Agnieszka Świętek	Zespół dydaktyczny
		Dr Agnieszka Świętek
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Student poznaje główne mniejszości narodowe, etniczne i religijne w Polsce – ich genezę, cechy charakterystyczne (język, folklor) oraz przestrzenne rozmieszczenie i liczebność. Poznaje status prawny mniejszości w Polsce oraz politykę narodowościową państwa polskiego wobec przedstawicieli mniejszości. Poznaje prawne i praktyczne rozwiązania w zakresie kształcenia uczniów należących do mniejszości w polskim systemie oświaty.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Zna genezę i historię mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych w Polsce	W06, W07
	W02 Potrafi scharakteryzować przestrzenne rozmieszczenie mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wielokulturowych	W06, W07

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)

	U01 Rozpoznaje i rozwiązuje problemy związane ze zróżnicowaniem kulturowym różnych regionów Polski	U02, U04
	U02 Analizuje prawa i obowiązki mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych w Polsce, umie rozpoznawać przypadki ich łamania	U08
	U03 Projektuje zajęcia/ ćwiczenia dla uczniów polskich w ramach kształcenia geograficznego i w zakresie wiedzy o społeczeństwie dotyczące wybranych mniejszości	U03

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Rozwija wrażliwość na rzecz poszanowania prawa i wolności mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych	K05, K01

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15	10								

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów ilustrowanych prezentacją multimedialną. Ćwiczenia prowadzone są różnorodnymi metodami aktywizującymi, w trakcie których studenci pracują zarówno w grupach, jak i indywidualnie, pracują z materiałami źródłowymi, tworzą prace pisemne i prezentacje. Dominującą metodą prowadzenia zajęć są ćwiczenia praktyczne i dyskusja.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Zaliczenie pisemne	Inne
W01		X						X				X	
W02								X				X	
U01						X		X				X	
U02							X	X				X	
U03						X							
K01								X				X	

Kryteria oceny	Zaliczenie uzyskuje student, który uzyskał pozytywną ocenę z kolokwium zaliczeniowego dotyczącego tematyki wykładów oraz realizował zadania zlecone przez prowadzącego w trakcie ćwiczeń

Uwagi	-

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Zagadnienia definicyjne, teorie etniczne,
2. Polityka narodowościowa państwa polskiego
3. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce – liczebność i rozmieszczenie
4. Cechy charakterystyczne mniejszości etnicznych i narodowych (język, folklor)
5. Mniejszości religijne w Polsce – geneza, rozmieszczenie
6. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce – status prawny
7. Organizacja szkolnictwa mniejszościowego w Polsce.
8. Współczesne problemy migracyjne w Europie.

Wykaz literatury podstawowej

Chałupczak H., Browarek T., 2000, *Mniejszości narodowe w Polsce 1918 – 1995*, Lublin.

Janusz G., 1993, *Zagadnienia teorii i praktyki grup etnicznych*, Lublin.

Szczygielski, K., 2006, *Geografia mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. Ujęcie ilościowe*, Opole

Osuch W. (red.), 2007, *Wybrane problemy edukacyjne i kulturowe niektórych mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce i Europie*, Geoinfo, Kraków.

Osuch W., Dwojak A., 2009a, *Szkolnictwo mniejszości narodowych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Romów małopolskich [w:] Informator Polskiego Towarzystwa Geograficznego Oddział w Krakowie- Badania i podróże naukowe krakowskich geografów, Tom IV, pod red. Z. Górki i J. Więclaw - Michniewskiej, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Kraków.*

Świątek, A. 2016, *Edukacja uczniów romskich w województwie małopolskim*, Kraków: Wydawnictwo naukowe UP.

Świątek, A. 2016. *Poziom życia Romów w województwie małopolskim*, Kraków: Wydawnictwo naukowe UP.

Świątek A., Wójtowicz B., 2015, *Innowacje w kształceniu wielokulturowym, na przykładzie edukacji romskiej mniejszości etnicznej w Polsce [w:] Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica 2015/ 9, ss. 155-172*, Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

national minorities
 ethnic minorities
 religious minorities
 social distance
 multicultural education
 migration

Wykaz literatury uzupełniającej

Chałupczak H., Michalik E. (red.), 2006, *Mniejszości narodowe i etniczne w procesach integracji i*

transformacji, Lublin.

Judyta-Budzyńska M., 2003, *Mniejszości narodowe i etniczne – bogactwo czy problem? Instytucjonalizacja mniejszości narodowych w Polsce w latach 1989 – 2002*, Warszawa.

Mironowicz E., 2000, *Polityka narodowościowa PRL*, Białystok.

Osuch W., Dwojak A., 2009b, Wspieranie przedsiębiorczości przez przeciwdziałanie marginalizacji społeczno - ekonomicznej grup nieprzystosowanych do konkurencji w gospodarce rynkowej, jako dążenie do zrównoważonego rozwoju społeczeństwa informacyjnego (na przykładzie Romów polskich) [w:] Rola przedsiębiorczości w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego, pod red. Z. Ziolo i T. Rachwała, Wydawnictwo Nowa Era, Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej IG UP, Warszawa - Kraków, s. 244 - 253.

Świątek A., Osuch W., Kurek S., Rachwał T., (2014). How to educate Roma children? Steps in building efficient organization of education of Roma ethnic minority, Przewodnik dla nauczycieli pracujących w środowisku romskim, powstały w ramach projektu Transfer of innovation, Multilateral Projects, Leonardo da Vinci Common Goals - Common Ways.

Świątek A., (2014), Roma Ethnic Minority Risk of Social Exclusion in Poland W: S. Kurek, T. Rachwał (red.) *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis folia 155, Studia Geographica vol.V*, (ss.117- 130), Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	6
	Przygotowanie do zaliczenia	7
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2